

Monumentnummer*: 518297

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82908/154

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Plantage Kerklaan	36			1018 CZ	Amsterdam	Bij	
Plantage Kerklaan	40			1018 CZ	Amsterdam		
Plantage Kerklaan	38			1018 CZ	Amsterdam	Bij	
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Amsterdam	O				5198		

Omschrijving**

Inleiding

TUIN(26) met tuinbeelden en -banken en met een gedenkteken van het Artis-complex. Halverwege de 19de eeuw was de tuinaanleg van Artis voornamelijk geïnspireerd op de Engelse landschapstuinen. Deze vorm van tuinaanleg werd alleen langs de roofdiehengalerij onderbroken door een classicistische "Fransche aanleg" uit 1891. Al kort hierna werd dit deel overigens de Hollandse Tuin genoemd.

Omschrijving

Twee geometrische en symmetrische perken gelegen aan weerszijden van een middenas. De perken zijn in hoofdzaak rechthoekig, maar hebben aan de ZO-zijde een concave afronding. In de tuinaanleg zijn vier 19de-eeuwse marmeren beelden opgenomen. De beelden stellen de vier jaargetijden voor. Waarschijnlijk zijn de beelden rond 1882 door Artis aangekocht. De allegorische voorstellingen van de Winter en de Herfst staan aan weerszijden van de middenas op de hoeken aan de NW-zijde van de Hollandse Tuin. De voorstellingen van de Zomer en de Lente staan op de hoeken aan de korte kopse zijde in het ZO. De beelden staan alle op een natuurstenen sokkel met profielen en spaarvelden. Aan de NW-zijde van de tuin staan twee tuinbanken met rugleuning en met als

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

takken uitgevoerde gietijzeren poten. In de middenas staan twee dergelijke tuinbanken zonder rugleuning. Aan de ZO-zijde bevindt zich aan de kop van de Hollandse Tuin het gedenkteken voor Westerman. Dit monument ter nagedachtenis aan een van de oprichters en eerste directeur van Artis, dr. G.F. Westerman (1807-1890) is gemaakt door de beeldhouwer Bart van Hove in zandsteen en verguld brons en werd in 1891 onthuld. Het bestaat uit een obelisk op basement. Het geheel rust op een sokkel met afgeschuinde vlakken en concave band. Op het basement bevinden zich tekstschilden met opschriften verwijzend naar de oprichters en het Koninklijk Zoölogisch Genootschap. Op de sokkel een leeuw en vrouw. Tegen de obelisk een mannenfiguur met opgeheven lauwerkrans bij portretmedaillon. De obelisk wordt aan de bovenzijde afgesloten met een sierbol waarop een adelaar met gespreide vleugels.

Waardering

Tuin met tuinbanken, tuinbeelden en met gedenkteken van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het Artis-complex.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuin
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinbank
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Gedenkteken(D)	Gedenkteken(D6)
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinbeeld